

Kunta- ja hyvinvointialueuetyönantajat KT

Maa- ja metsätalousvaliokunta torstai 24.11.2022 klo 10.00 / HE 83/2022 vp / Asiantuntijalausunto

Kuntien ja hyvinvointialueiden tuottamien julkisten eläinlääkintähuollon palveluiden järjestämiseen kohdistuu useita muutospaineita, joita hallituksen esityksen perusteluosassa on kuvailtu ansiokkaasti.

Kunnan tai hyvinvointialueen praktikkoeläinlääkäriin ammatinharjoittamisen muoto, jossa yrittäjyys ja virantoimitusvelvollisuus yhdistyy, on alalla perinteinen mutta isossa kuvassa epätavallinen. Se osaltaan vaikeuttaa työnantajan työsuojelullisten vastuiden toteuttamista ja työvoiman saatavuuden turvaamista.

Hallituksen esityksessä uudesta eläinlääkintähuoltolaista työmarkkinaosapuolilla olisi mahdollisuus vastata osaan tulevaisuuden haasteista virkaehtosopimuksen määräyksiä kehittämällä. Nykyisen eläinlääkintähuoltolain virkaehtosopimukseen kohdistuvien rajoitteiden vuoksi siihen ei ole samoja edellytyksiä.

Tulevaisuuden eläinlääkintähuollon haasteisiin vastaamiseksi, on tarpeellista organisoida julkisen sektorin eläinlääkintäpalveluiden järjestäminen ja työnantajatoiminta leveämmille harteille.

Järjestämisvastuuseen kuuluvat palvelut

Mikäli hallituksen esityksen mukaiset julkisen sektorin järjestämisvastuulle yksilöidyt tehtävät johtavat praktikkoeläinlääkärien tehtävien kaventumiseen, on sillä vaikutusta eläinlääkärien ammattitaidon ylläpitoon ja sitä kautta työn houkuttelevuuteen. Palveluiden yksilöiminen ei saa tosiasiallisesti johtaa tilanteeseen, jossa praktikkoeläinlääkärien työvoiman saatavuus heikkenee.

Milloin julkisen sektorin järjestäjän tulee yhtiöittää toimintaansa, jää hallituksen esityksessä jonkin verran tulkinnanvaraiseksi.

Jos työnantajalla ei ole tarjolla monipuolisia tehtäviä kunnan praktikkoeläinlääkärille ja toisaalta jos kunnan palveluiden järjestämisen mahdollisuudet hankaloituvat, voi seurauksena olla myös järjestämisvastuuseen kuuluvien palveluiden saatavuuden ja laadun heikkeneminen.

Järjestäjän perimät maksut eläinlääkäripalveluista

Hallituksen esityksessä mahdollistetaan valtakunnallisille työmarkkinaosapuolille niin halutessaan kehittää kunnaneläinlääkäreiden palkkausjärjestelmää ilman että eläinlääkintähuoltolaki muodostaa tälle estettä. Tämä muutos on välttämätön.

Eläinlääkäripalveluiden maksut, virkaehtosopimuksen palkkausjärjestelmä ja työaikalainsäädäntö ovat praktikkoeläinlääkärien kohdalla kytköksissä toisiinsa. Mahdollinen virkaehtosopimuksen palkkausjärjestämisen uudistaminen on perusteellinen ja laaja uudistus.